

Forord

Mange, både nære og fjerne, har bedt meg skrive om mitt hyggelige arbeid. Alene har jeg vært jordmor i vårt lands største distrikt i en kommune som er 9704 km² stor. Jeg var 25 år gammel da jeg som nyutdannet begynte å jobbe som jordmor i Kautokeino, og jeg har også jobbet som vikar i Alta og Hammerfest. Mitt morsmål er samisk, men denne boka skriver jeg både på samisk og norsk fordi det er mange som ønsker å lese historien min på norsk. Jeg har også skrevet noen norske ord i den samiske teksten, da samisk ikke har alle de fagtekniske ordene. Jeg har tatt med en del bilder i boka, som forteller om hverdagslivet i Sameland og hvordan folk har klart seg før i tiden.

Denne boka er ingen fagbok, jeg forteller bare om min egen jobb. Jeg forteller om naturlige fødsler i en kommune der legen ikke alltid har vært innen rekkevidde for bistand, og jeg forteller om arbeid og fødsler på sykehus. Kanskje noen kjenner igjen mine historier. Mange ganger har jeg måttet ta vanskelige valg, jeg har hatt mye ansvar da jeg har jobbet helt alene, og noen taushetsplikt har jeg aldri underskrevet. Jeg forteller også om hvilke vanskeligheter jeg møtte da jeg først begynte på skolen.

Jeg har tatt imot omlag 20-60 barn hvert år. Jeg har alltid likt å jobbe med barn. Mange har spurt meg hvorfor jeg begynte på jordmorskolen, men jeg vet ikke grunnen. Det kan være noe som lå i blodet, da min oldemor var jordmor, og det har fulgt genene til samme tankegang.

Jeg var en gang i et hjem der kona skulle få barn og nabokona hjalp til. De hadde sendt bud på jordmoren, men hun nådde ikke fram til fødselen. Barnet ble født som normalt, men det skrek ikke med det samme. Da tok jeg barnet i føttene, løftet det slik at hodet hang ned og klappet barnet i baken, da begynte det å skrike med det samme. I dag er det ikke lenger lov å slå barnet i baken, det sies at barnet får hjernerystelse av det, men det er vel heller ikke behov for det nå når man har sugerør som man suger ut slimet med fra halsen til barnet.

Min mor pleide å si at hun også skulle ønske hun hadde fått gå på skoler og lært seg et yrke, men hennes far gav henne ikke lov å reise. Han sa: "Du har ikke tid å reise på skole, du må være hjemme og jobbe på gården". Derfor er jeg veldig takknemlig for at jeg har fått gå på skoler og jobbe i jordmoryrket i 42 år. Jeg takker Oslo jordmorskole for at de har utdannet en så flink jordmor.

Kautokeino 2011

Sara K. Hætta

Jordmor-Sara er eldst av 10 søsken. Her sitter hun utenfor barndomshjemmet i Bredbuktnes, nord for Kautokeino tettsted, med lillesøster Britha Inga Josefina på fanget. Året er 1937. Bak fra venstre står Johan Mathis og Ellen Susanna. Foran sitter Isak Nils og Berit Anne.